

LETNI NAČRT NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA ZA LETO 2018

Strokovna organiziranost Osrednje knjižnice Mozirje sega v leto 1973. To je bilo obdobje, ko je strokovna Matična služba pri Narodni in univerzitetni knjižnici dala pobudo za ustanovitev nove knjižnične mreže splošnih knjižnic, ki bi bile namenjene za uporabo v enaki meri vsem prebivalcem področja.

Na področju Zgornje Savinjske doline je tako nastala Knjižnica Mozirje, kot osrednja, s 6 enotami v tedanjih krajevnih skupnostih. Danes je to sedem občinskih knjižnic, ki so povezane v Osrednjo knjižnico Mozirje.

S svojo knjižnično zbirko zadovoljujejo potrebe in želje prebivalcev po izobraževanju, informaciji, kulturi in kulturnem razvedrilu. Temeljne vrednote človeka oziroma krajana so: svoboda, blaginja in razvoj družbe ter posameznika. Vse to lahko doseže z dobro obveščenostjo, da sam uresničuje svoje demokratične pravice in se aktivno vključuje v družbo.

Z dobro oblikovano knjižnično zbirko je splošna knjižnica osnovna celica vsake lokalne skupnosti in je v tem segmentu krajanom v veliko pomoč. V knjižnici so urejeni pogoji za vseživljenjsko učenje, za samostojno sprejemanje odločitev in kulturni razvoj posameznika ter družbenih skupin. V poslanstvu vsake splošne knjižnice je zapisano, da so njene storitve na voljo uporabnikom po načelu enakega dostopa vsakomur.

Na našem območju nas obiskujejo odrasli uporabniki, mladi in skupina ljudi s posebnimi potrebami iz mozirske enote Varstveno-delovnega centra SAŠA, ki zajema ljudi iz vseh občin Zgornje Savinjske doline. Deklariranih jezikovnih manjšin nimamo.

Dobro sodelujemo z vsemi osnovnimi šolami, skupinami vrtcev, z društvom Sožitje (društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Zgornje Savinjske doline), drugimi društvi in ostalimi organizacijami.

1 Poslanstvo, strategija in cilji, ki bodo doseženi z načrtovanim nakupom knjižničnega gradiva

Z nakupom gradiv v letu 2018 želimo še naprej izgrajevati kakovostno in vsebinsko bogato knjižnično zbirko, ki bo ustrezala kulturni, informacijski, izobraževalni, raziskovalni in razvedrilni funkciji.

Izpolnjevati moramo neomejeno dostopnost knjižničnega gradiva in vsakršnih informacij, saj imamo splošne knjižnice aktivno vlogo pri razvijanju sodobne bralne kulture in informatizirane družbe. Cilj nam je kulturna vzgoja, obveščanje, izobraževanje in podpora kakovostni izrabi prostega časa. Zaradi tega želimo zagotoviti pogoje za spodbujanje bralnih navad, oblikovati bralno kulturo in razvijati funkcionalno pismenost.

V letu 2017 smo odprli prenovljeno enoto Knjižnica Rečica, v kateri načrtujemo povečanje delovnega časa v letu 2018, da s tem omogočimo uporabnikom večjo dostopnost do gradiva in informacij.

Trudili se bomo:

- zagotavljati tudi gradivo za uporabnike s posebnimi potrebami, z lastnim nakupom ali medknjižnično izposajo;
- zagotavljati gradivo za študijske namene in domoznanske študije, ki bodo osnova izgradnji domoznanske podatkovne zbirke;
- slediti razmerju znotraj knjižnične zbirke po uravnoteženju različnega tematskega gradiva na različnih medijih.

S premišljenim nakupom gradiv želimo knjižnico oblikovati predvsem v:

- informacijsko središče za podatkovno, bibliografsko, usmerjevalno in tematsko informiranje (zbirka aktualnega drobnega tiska, brošur, fotokopij, člankov, dnevnikov, revij, zemljevidov ter elektronskih podatkov na domači strani knjižnice);
- kulturno in sprostitveno središče (revije, knjige, zgoščenke ipd. s področja umetnosti, doživljanja in ustvarjalnosti) z organizacijo prireditev – literarnih večerov, predavanj, tematskih pogovorov, potopisnih predavanj, likovnih razstav, okroglih miz ...
- izobraževalno središče za osebno in poklicno izobraževanje (poljudno-znanstvene knjige, revije, slovarji, jezikovni tečaji, učbeniki, strokovna literatura za poklicno izobraževanje, priročniki in učenje ter opismenjevanje);
- komunikacijsko središče, ki poleg kulturnih prireditev nudi različnim interesnim skupinam brezplačno uporabo svetovnega spleta, svetovanje pri uporabi virtualne knjižnice Slovenije mCOBISS na mobilnih napravah, rezervacije knjižničnega gradiva, podaljševanje gradiva po telefonu;
- socialno središče z različnimi priročniki, svetovalno literaturo s področja pismenosti, dela in poklicev, šolanja, dopolnilnega izobraževanja, iskanja zaposlitve, pripravništva.

2 Vsebinski kriteriji letnega nakupa za izgradnjo knjižnične zbirke

Informacijske, izobraževalne, raziskovalne in kulturne potrebe našega okolja

A. Informacijske potrebe

- splošna informativna periodika v slovenskem jeziku;
- gradivo z informacijami v okviru referenčne zbirke in e-virov, ki bodo uporabnikom pomagali pri njihovem vsakdanjem življenju;
- gradivo z informacijami javnega značaja na lokalnem nivoju in deloma tudi na državnem oziroma evropskem nivoju;
- domoznanska zbirka različnih knjižničnih gradiv, domoznanskega slikovnega gradiva, kar bomo hranili v domoznanski čitalnici.

B. Izobraževalne potrebe

- Za predšolske otroke bomo nabavljali kakovostno in raznovrstno gradivo, ki bo spodbujalo njihovo ustvarjalnost, vedoželjnost in domišljijo za spoznavanje novih pojmov in predmetov. Upoštevali bomo sezname odličnih mladinskih knjig z znakom za kakovost Zlata hruška.
- Za osnovnošolce bomo nabavljali gradiva, ki bodo dopolnjevala formalno izobraževanje in širila njihovo znanje. Z novim gradivom jim bomo pomagali odkrivati nova interesna zanimanja; razvijati domišljijo in ustvarjalnost; razvijati bralne spretnosti in bralne navade; spoznavati informacijske pripomočke.
- Za srednješolce bomo kupovali gradiva, ki jim bodo v pomoč pri šolskih obveznostih; pri izdelovanju raziskovalnih nalog; pri pripravi na različna tekmovanja v znanju; gradiva, namenjena pripravi na maturo.
- Za študente bomo kupovali gradiva, ki jih rabijo za študij in gradiva, ki so pomembna za njihovo sedanjo vlogo v družbi ter za njihove osebne interese.
- Za odrasle uporabnike, ki jim je namenjen precejšen del knjižnične zbirke, bomo z gradivom zanje skušali zadovoljiti potrebe po kakovostnem preživljanju prostega časa in strokovnem izpopolnjevanju. Kupovali bomo leposlovje vseh žanrov, pozornost bomo namenili izvorni slovenski literaturi. Od prevodne literature bomo večinoma nabavili klasična dela in kakovostna sodobna dela (nagrajena).
Pozornost bomo namenili tudi nakupu kakovostnega avdio in video gradiva; gradiva za učenje tujih jezikov; gradiva za raziskovanje zgodovine in kulturnih korenin našega širšega okolja.
Kupovali bomo periodični tisk v domačem jeziku.
Pridobivali bomo gradiva z informacijami javnega značaja.
- Za upokojence bomo nabavljali gradivo, s katerim jim bomo pomagali ohranjati njihove mentalne sposobnosti in spodbujati pozitiven odnos do življenja in staranja.

C. Raziskovalne potrebe

- Velik poudarek bo tudi v prihodnje na izgradnji zbirke v domoznanski čitalnici z gradivi s področja zgodovine, etnografije, kulturne dediščine in promocije krajev naše doline. Vsebina gradiv se bo nanašala na domače okolje in bo namenjena vsem uporabnikom različnih raziskovalnih nalog in tudi za izdelavo različnih zbornikov in monografij krajev.
- Redno bomo dopolnjevali in strokovno urejali domoznansko zbirko, torej zbirko rokopisov, člankov, fotografij, knjig in periodičnega tiska s področja vseh sedmih krajev naše doline.

D. Kulturne potrebe

Za odrasle in mlade uporabnike bomo za zadovoljevanja kulturnih potreb upoštevali predvsem:

- nakup kakovostne zbirke avdiovizualnega gradiva;
- nakup kakovostnega leposlovja za vse starostne skupine uporabnikov;
- nakup strokovne literature s področja umetnosti – vseh zvrsti.

Uporabnikom bomo ponudili predvsem kakovosten in zadosten izbor leposlovja domačih avtorjev v vseh krajevnih knjižnicah in nudili zadostno število razvedrilne literature, saj se trudimo, da bi čim več uporabnikov obiskovalo svoje domače krajevne knjižnice.

Če strnemo načrt nakupa za leto 2018, bomo kupovali naslednje:

- gradivo, ki bo namenjeno permanentnemu izobraževanju;
- gradivo najrazličnejših strok za različne stopnje zahtevnosti;
- gradivo na različnih medijih (knjige, periodika, neknjižno gradivo);
- gradivo v slovenskem jeziku, razen v primerih, če želene stroke ne bo v domačem jeziku;
- gradivo, ki bo namenjeno osebni rasti uporabnikov;
- gradivo, ki bo namenjeno kakovostni izrabi prostega časa.

3 Analiza in upoštevanje značilnih in posebnih potreb okolja, dopolnjevanje zbirke z gradivom za uporabnike s posebnimi potrebami in zagotavljanje enakosti zadovoljevanja ugotovljenih potreb okolja (informacijske, izobraževalne, raziskovalne in kulturne potrebe)

A. Upoštevanje značilnih potreb okolja

Pri nakupu knjižnične zbirke bomo upoštevali značilnosti okolja v posameznih občinah na našem področju, v katerih delujejo krajevne knjižnice. V krajevno knjižnico Mozirje, ki se nahaja v upravnem središču Zgornje Savinjske doline, se ljudje dnevno vozijo zaradi koriščenja upravnih storitev in kulturnih dobrin, medtem ko bomo v drugih krajevnih knjižnicah pri oblikovanju knjižnične zbirke upoštevali predvsem nemobilno prebivalstvo - predšolske otroke, učence in starejše. Dejstvo je, da v Solčavi in Lučah ljudje živijo pretežno od kmetijstva in turističnih kmetij; da je v Nazarjah in na Ljubnem doma industrija; da se prebivalci Rečice, in Gornjega Grada vozijo v službo v druge kraje. Upoštevali bomo tudi različne krajevne institucije kot so društva, zavodi, mediji in druge organizacije.

Upoštevali bomo število potencialnih uporabnikov, značaj okolja, starostno, izobrazbeno in socialno strukturo prebivalstva, prisotnost ljudi s posebnimi potrebami v VDC centru in prednost v lokalnem okolju.

Za te namene bomo izgrajevali aktualno gradivo, ki prinaša nova znanja in posodabljali priročno zbirko ter odpisovali zastarelo in neaktualno gradivo v skladu s Pravilnikom za odpis knjižničnega gradiva.

B. Upoštevanje posebnih potreb okolja

a. Zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva za vse prebivalce

Okolje Osrednje knjižnice Mozirje je področje Zgornje Savinjske doline, ki je razdeljena na 7 občin: Mozirje, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Nazarje, Rečica ob Savinji in Solčava. Celotno področje meri 508 km², na katerem po zadnjih podatkih živi 16.058 prebivalcev v 61 naseljih. Iz tega je razvidno, da je v poprečju redko naseljena, saj je predvsem v zgornjem delu doline precej gorata.

V vseh občinskih središčih delujejo krajevne knjižnice. Vse naše enote (7) so vključene v katalog vzajemnega bibliografskega sistema. Vse imajo računalniška mesta za iskanje gradiva po elektronskem katalogu. Enako dostopnost knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice bomo upoštevali v največji možni meri. Dostopnost knjižničnega gradiva čim širšemu krogu uporabnikov bo knjižnica dodatno zagotavljala s premično zbirko. Vsi člani si lahko z enkratnim plačilom članarine v kateri koli enoti sposojajo gradivo pod enakimi pogoji v vseh sedmih enotah.

Pod okrilje Osrednje knjižnice Mozirje spada še manjše izposojevališče Gorska knjižnica Golte za goste hotela. Izposoja ni avtomatizirana, gradiva ni v inventarju Osrednje knjižnice Mozirje. Uporabnikom je namreč na voljo odpisano in darovano gradivo iz knjižnice.

Na področju Zgornje Savinjske doline deluje 6 samostojnih šol s svojimi podružnicami. Vsa ta raznolikost nas vodi do oblikovanja premišljene knjižnične zbirke, ki v veliki meri kroži med vsemi krajevnimi knjižnicami, odvisno od povpraševanja uporabnikov.

b. Dopolnjevanje zbirke z gradivom za uporabnike s posebnimi potrebami

V sosednjem kraju Nazarje deluje organizacijska enota Varstveno-delovnega centra savinjsko-šaleškega območja, t.i. Enota Vrba, ki zajema 20 odraslih varovancev iz vseh občin Zgornje Savinjske doline. To so ljudje z motnjo v duševnem ali telesnem razvoju. V letošnjem letu smo začeli z njimi aktivno sodelovati, in sicer smo v njihovi enoti izvedli prvo sezono bralne značke. V letu 2018 bomo s projektom nadaljevali, zato bomo pozornost namenili nakupu besedil za lahko branje.

Sodelujemo z društvom Sožitje (društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Zgornje Savinjske doline), katerega člani obiščejo knjižnico, strokovni delavci pa jim predstavijo knjižnico, našo dejavnost in primerno gradivo zanje.

Obiskujejo nas tudi slepi ali gluhonemi posamezniki, za katere nudimo v zbirki že nekaj primerne gradiva.

V zbirki imamo označen seznam gradiva za otroke, mladino in odrasle z disleksijo.

Delno je poskrbljeno je tudi za invalide s telesno okvaro, saj je v knjižnico Mozirje, Ljubno, Luče, Rečica in Gornji Grad možen dostop z invalidskimi vozički, medtem ko v knjižnicah Nazarje in Solčava ni.

A. Razvijanje branja in bralne kulture

Za predšolske otroke sodelujemo z vsemi vrtci v Zgornji Savinjski dolini, ki v obliki organiziranih skupin redno obiskujejo knjižnico. Prirejamo redne pravljичne ure in ustvarjalne delavnice v osrednji in vseh krajevnih knjižnicah.

Za osnovnošolce sodelujemo z vsemi osnovnimi šolami naše doline in se dogovarjamo za obiske posameznih razredov tako v osrednji knjižnici kot tudi v njihovih krajevnih knjižnicah. Sodelujemo s šolskimi knjižnicami in nudimo pomoč pri pripravi gradiv za različna tekmovanja. Vključujemo se v akcijo reševanja slovenskega knjižnično-muzejskega MEGA kviza in sodelujemo pri nacionalnem projektu RASTEM S KNJIGO OŠ, v okviru katerega sedmošolci vseh šestih zgornjesavinjskih osnovnih šol obišejo osrednjo knjižnico in Muzejsko zbirko Mozirje in Mozirjani, s katero upravljamo.

Za odrasle že trinajsto leto zapovrstjo promoviramo branje za Bralno značko za odrasle Zgornjesavinjčani s knjigo v roki, kjer sodeluje preko 120 bralcev, ki morajo prebrati 8 knjig s priporočilnega seznama 30 naslovov.

Za ljudi v tretjem življenjskem obdobju prirejamo v treh krajevnih knjižnicah bralne klube, in sicer v Knjižnici Gornji grad Gornjegrajski bralni klub, v Knjižnici Nazarje Pogovori o knjigah, pogovori o življenju, v Knjižnici Rečica ob Savinji pa Druženje ob knjigi. To so redna mesečna literarna srečanja.

Za varovance Varstveno-delovnega centra, enoto Vrba organiziramo v njihovih prostorih branje za Bralno značko Vrba z ustvarjalnimi delavnicami. Projekt poteka od januarja do aprila, ko sodelujočim na zaključni prireditvi v knjižnici podelimo posebna priznanja.

V lokalnem časopisu redno objavljamo tri rubrike - »Novosti na knjižnem trgu«, »Najbolj brane knjige« in »Knjiga meseca«, v širšem okolju – na velenjskem in celjskem področju – pa objavljamo članke o naših bralnih projektih v njihovih osrednjih tedenskih časopisih. Svojo dejavnost promoviramo tudi na velenjski televiziji VTV, še posebej ob zaključnih prireditvah omenjenih bralnih projektov.

Redno prirejamo literarne večere in srečevanja s slovenskimi ustvarjalci ter zanimivimi osebnostmi z različnih področij ter tematske razstave gradiva v knjižnici.

S knjižnicami celjskega področja sodelujemo pri projektu PRIPOROČAMO, kjer predstavimo nove in zanimive leposlovne knjige.

Vse te našteje naloge nas obvezujejo, da oblikujemo pestro, aktualno in zanimivo knjižnično zbirko, s katero usmerjamo bralce h kakovostnemu branju.

B. Razvijanje informacijske pismenosti

Za informacijsko pismenost skrbimo največkrat individualno s posameznimi uporabniki, z uvajanjem uporabnikov v računalniška znanja (iskanje po OPAC-u, uporaba McoBiss-a), z iskanjem informacij po svetovnem spletu, nudimo pomoč uporabnikom pri urejanju računalniških besedil ... Za informacijsko opismenjevanje v skupinah namreč nimamo prostorskih pogojev.

Uporabnikom nudimo dostop do različnih baz podatkov (omogočamo tudi oddaljen dostop do naročenih elektronskih virov) in povezave do spletnih portalov za različne ciljne skupine.

Za informacijsko pismenost mladih pa skrbimo predvsem ob obiskih posameznih skupin osnovnih šol, kjer jim predstavimo uporabo iskanja po COBISS/OPAC-u, podaljševanje gradiv, iskanje gradiv po bazah podatkov ... Za uporabo vsega naštetega upoštevamo individualne želje po tovrstnem znanju posameznih učencev in dijakov.

Kupovali bomo tudi nove in posodobljene izdaje leksikonov, slovarjev, enciklopedij in različnih priročnikov.

5 Stanje in načrtovan obseg nakupa novih enot knjižničnega gradiva¹

Pri nakupu knjižničnega gradiva v letu 2018 načrtujemo nakup 3.641 enot knjižničnega gradiva, kar pomeni 0,23 enote na prebivalca našega območja in od tega približno 1.200 različnih naslovov knjižnega in neknjižnega gradiva ter periodike. Povprečno ceno na enoto v letošnjem letu načrtujemo 20,05 €.

Načrtujemo nakup 89% tiskanih medijev (knjige, brošure, periodični tisk), 11% pa neknjižnega gradiva, kot so AV gradiva, izobraževalni mediji, domoznansko neknjižno gradivo, CD-romi, igrače in elektronske podatkovne zbirke.

Obrazložitev nakupa gradiva v letu 2018:

- da bi uresničili kulturne, izobraževalne, informacijske raziskovalne in socialne potrebe naših uporabnikov **načrtujemo** nakup 3.641 enot knjižničnega gradiva, kar pomeni 0,23 enote na prebivalca področja. S tem bi podprli dobro izrabo njihovega prostega časa in jim nudili dostop do pestrega izbora leposlovja, prav tako pa tudi do vseh predmetnih področij. Nakup gradiva bo raznolik tudi po vrstah in oblikah.
- **načrtujemo** dotok 118 naslovov tekoče periodike v osrednji knjižnici. Več časnikov in časopisov je v osrednji knjižnici, ker je v krajevnih knjižnicah za postavitve premalo prostora. Zato se tudi pri tem gradivu poslužujemo medoddelčne izposoje – v veliki meri po željah uporabnikov.
- **načrtujemo** dotok 10 naslovov tekoče periodike v organizacijski enoti.
- **načrtujemo** dotok 400 enot neknjižnega gradiva, kar pomeni 0,02 enote na prebivalca področja ali 11% od skupnega nakupa. V tej kategoriji nakupa je veliko filmskega gradiva na DVD-jih. Še vedno namreč opažamo, da je povpraševanje po tej zvrsti gradiva veliko, predvsem v krajevnih knjižnicah
- Med naslovi strokovnega gradiva in leposlovja **načrtujemo** razmerje 60:40.

¹ Standardi za splošne knjižnice (2005): Splošna knjižnica, ki dosega standard za knjižnično zbirko po sestavi, aktualnosti in obsegu, dopolnjuje knjižnično zbirko z letnim prirastom najmanj 250 izvodov knjig na 1.000 prebivalcev, pri čemer ohranja razmerja za knjižnično zbirko. Knjižnica, ki ne dosega standarda za knjižnično zbirko po sestavi, aktualnosti in obsegu, dopolnjuje knjižnično zbirko z letnim prirastom najmanj 400 izvodov knjig na 1.000 prebivalcev, pri čemer z ustreznimi nabavnimi politiki uravnava razmerja za knjižnično zbirko. Pri navedbah enot in obsega naslovov knjižničnega gradiva elektronskih knjig ne upoštevajte.

- **načrtujemo** razmerje med naslovi mladinskega gradiva in gradiva za odrasle v razmerju 30:70.
- **načrtujemo** zastopanost vsaj 15% naslovov publikacij v javnem interesu, ki jih finančno podpira Javna agencija za knjigo v okviru založniških programov in projektov s področja kulture.
- **načrtujemo**, da bomo v letu 2018 z nakupom zagotovili prisotnost gradiv vsaj 50-ih slovenskih založb.
- **načrtujemo** tedensko odprtost osrednje knjižnice 45 ur ali 100% in 52 ur ali 76% odprtost organizacijskih enot. V letu 2017 načrtujemo povečanje delovnega časa za tri ure v Knjižnici Rečica, če bo občina zagotovila finančna sredstva, prav tako pa tudi v občini Gornji Grad. Sicer pa predpisane odprtosti po določilih uredbe ne dosegamo zaradi prenizkega števila zaposlenih strokovnih delavcev.

Načrtujemo 25% včlanjenih bralcev ali 4.021 aktivnih članov

Preglednica 1: Podatki o stanju knjižnične mreže

Organizacijska enota	Število prebivalcev	Število enot knjižničnega gradiva		Delež nakupa	Odprtost / ur na teden ²
		zaloga	načrtovan nakup		
Mozirje	4.038	61.299	2.446	67%	45
Gornji Grad	2.547	8.335	235	6,5%	6
Ljubno	2.572	9.721	293	8%	10
Luče	1.490	4.581	133	3,6%	6
Nazarje	2.582	4.584	271	7,4%	10
Rečica	2.308	5.249	175	4,8%	7
Solčava	521	3.845	88	2,4%	7

² Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS št. 29/03) v svojem 13. členu opredeljuje minimalni obseg obratovalnega časa knjižnice, ki je za posamezno vrsto knjižnic:

- osrednja in osrednja območna: 8 ur dnevno, 5 dni v tednu, ob sobotah 5 ur,
- krajevna knjižnica: 4 ure tedensko (do 2000 prebivalcev), 15 ur tedensko (do 6000 prebivalcev), 4 ure dnevno, 5 dni v tednu (nad 6000 prebivalcev).

6 Načrtovan obseg nakupa naslovov po zvrsteh³; zastopanost knjižničnega gradiva različnih vrst, oblik in dostopnosti⁴

Načrtujemo nakup gradiv v razmerju, kot jih priporočajo standardi za splošne knjižnice, to pomeni 60% strokovne literature in 40% leposlovja. Za organizacijske enote bomo kupovali manj izvodov leposlovja, predvsem lahko berljivih leposlovnih romanov, kupili pa več strokovne literature za potrebe permanentnega izobraževanja in druge študijske potrebe. Zahtevnejše leposlovje bomo kupili v enem ali dveh izvodih in v skladu z željami ter potrebami bralcev.

V veliki meri izvajamo medoddelčno izposojlo med vsemi organizacijskimi enotami.

Prav tako načrtujemo razmerje med gradivom za mladino in odrasle v priporočilnem odstotku, torej 30:70, saj je potreba po mladinski literaturi kot tudi leposlovju in strokovni literaturi velika.

Pri nabavi gradiv za **predšolske otroke** bomo upoštevali sezname odličnih mladinskih knjig z znakom za kakovost zlata hruška. Kupovali bomo gradivo na različnih medijih – tiskanih, zvočnih, elektronskih medijih, didaktične igrače.

Za **osnovnošolce** bomo kupovali gradiva, ki obravnavajo probleme odraščanja, oblikovanje osebnosti, probleme družbe, s katerimi se srečujejo, kot so droge, alkoholizem, nasilje ...

Gradivo bo prav tako na različnih medijih: tiskanih, zvočnih, elektronskih.

Za **srednješolce** bomo kupovali gradiva, ki obravnavajo probleme odraščanja in oblikovanja svoje osebnosti, gradiva, ki jim bodo v pomoč pri izbiri nadaljnjega šolanja. Velik poudarek bomo dali tudi elektronskim podatkovnim zbirkam. Ponujali bomo dostop do številnih elektronskih podatkovnih zbirk, od tega jih bo polovica dostopna preko oddaljenega dostopa s številko članske izkaznice in z geslom knjižnice.

Za odrasle bomo kupovali leposlovje vseh žanrov, pozornost pa namenili izvirni slovenski literaturi. Večji del zbirke za odrasle pa bo namenjen za njihovo strokovno izpopolnjevanje.

Preglednica 2: Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na zvrst

Priporočeno	Stroka 60%	Leposlovje 40%	Skupaj 100%
Načrtovano	60%	40%	

Preglednica 3: Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na namen

Priporočeno	Mladina 25-30%	Odrasli 70-75%	Skupaj 100%
Načrtovano	30%	70%	

³ Standardi za splošne knjižnice (2005): Knjižnica z ustrezno nabavno politiko uravnava razmerja za knjižnično zbirko, ki mora vsebovati 25-30 % naslovov gradiva za mladino, od tega 60 % naslovov strokovnega gradiva in 40 % naslovov leposlovja.

⁴ Pri čemer knjižnica sledi razvoju novih oblik gradiva in novih načinov dostopa do informacij (skladno s strokovnimi standardi 90 % tiskanih medijev in 10 % neknjižnega gradiva). Načrtovan obseg nakupa e-knjig knjižnica utemelji pri točki 7.

7 Načrtovan obseg nakupa in zastopanosti e-knjig v zbirki

V letu 2018 načrtujemo, da bomo našim uporabnikom lahko ponudili 31.210 naslovov e-knjig. Tu je zajetih 30.900 naslovov e-knjig, do katerih dostopamo v okviru naše participacije pri dostopu do baze EBSCO eBooks Public Library Collection; 190 licenc v okviru mesečne naročnine na osnovni paket Biblos, 80 licenc e-knjig v Biblosu iz preteklih dveh let ter 40 novih licenc e-knjig v Biblosu, ki jih bomo kupili v letu 2018.

Načrtovani nakup e-knjig uvrščamo v nakup 11% neknjižnega gradiva, ki ga načrtujemo v letu 2018.

8 Utemeljenost odstopanj od strokovnih priporočil pri načrtovanju

Nakup knjižničnega gradiva v letu 2018 načrtujemo v skladu s priporočili Standardov za splošne knjižnice, torej 60% naslovov strokovnega gradiva in 40% naslovov leposlovja. Prav tako načrtujemo nakup 30% naslovov gradiva za mladino, tako da predvidevamo, da odstopanj od strokovnih priporočil po zvrsteh ne bo.

9 Zastopanost 15-ih odstotkov naslovov publikacij v javnem interesu v vsaki organizacijski enoti in vsaj 50-ih slovenskih založb, kakovost in aktualnost naslovov

Pri nakupu knjižničnega gradiva v letu 2018 načrtujemo zastopanost vsaj 15% naslovov publikacij v javnem interesu, ki jih finančno podpira Javna agencija za knjigo v okviru založniških programov in projektov s področja kulture. Ker gre pri podprtih publikacijah v veliki meri za zahtevnejša leposlovna in humanistična dela, bomo tovrstno gradivo kupovali predvsem za osrednjo knjižnico in z medoddelčno izposojjo omogočali dostop do teh gradiv tudi uporabnikom krajevnih knjižnic. Temeljno podprto gradivo, primerno za širši krog bralcev, pa bomo kupovali tudi za organizacijske enote knjižnice v zahtevani zastopanosti. Prav tako načrtujemo, da bomo v letu 2018 z nakupom zagotovili prisotnost gradiv vsaj 50-ih slovenskih založb.

Za aktualnost gradiva bomo poskrbeli z nakupom novih del s področja sodobnega literarnega ustvarjanja, s posodabljanjem priročne zbirke, z odpisom neaktualnega oziroma zastarelega gradiva in z gradivi, ki prinašajo nova spoznanja v različnih strokah. Redno pregledujemo knjižnično zbirko v vseh krajevnih knjižnicah, spremljamo novosti na slovenskem knjižnem trgu, obiskujemo sejme knjig in spremljamo podelitve literarnih nagrad. V večji meri pa upoštevamo tudi utemeljene želje in potrebe uporabnikov.

10 Povezovanje z deležniki v okolju (medknjižnična izposoja, osrednja območna knjižnica, druge vrste knjižnic) za izboljšanje vseh elementov knjižničnega sistema; promocija knjižničnih zbirk

Knjižnica bo tako kot doslej redno sodelovala v vseh oblikah medknjižnične izposoje. Na celjskem območju je medknjižnična izposoja brezplačna, kar zagotavlja osrednja območna knjižnica Celje v okviru izvajanja posebnih nalog OOK. Gradiva, ki jih z medknjižnično izposojjo

ne moremo dobiti iz knjižnic na Celjskem, pa za člane pridobivamo z medknjižnično izposajo iz drugih slovenskih knjižnic.

Z Osrednjo knjižnico Celje bomo tudi v prihodnje sodelovali pri dveh portalih - za portal KAMRA bomo pripravili posebno domoznansko vsebino, v spletni biografski leksikon CELJSKOZASAVSKI.SI. pa vnašali življenjepise prepoznavnih, pomembnih in zaslužnih Zgornjesavinjčanov.

V letu 2018 bomo na področju domoznanstva sodelovali z dr. Petrom Weissom z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, in z njegovo pomočjo digitalizirali preko trideset knjižnih del s področja Zgornje Savinjske doline, ki jih je napisal publicist, pisec in zbiratelj narodnega bogastva Aleksander Videčnik.

Za sodelovanje smo zaprosili tudi NUK, da bodo Videčnikova knjižna dela objavili v Digitalni knjižnici Slovenije, kjer bodo postala še bolj prepoznavna.

V naši mreži krajevnih knjižnic izvajamo nakup za posamezne enote izvajamo v smislu priporočil, glede na število prebivalcev in glede na dejansko velikost knjižnice. S tem še ne moremo zagotoviti enake možnosti dostopa do gradiv, zato si pomagamo z medoddelčno izposajo, z rezervacijami gradiva, ki jih uporabnikom dostavijo knjižničarji, ki skrbijo za določeno krajevno knjižnico.

Tudi v prihodnje bomo redno skrbeli za promocijo knjižničnega gradiva za otroke in odrasle, in sicer bomo organizirali razstave, prireditve, izobraževanja, pogovore z avtorji, literarna srečanja, srečanja, knjižne uganke, pravljичne ure in podobne aktivnosti.

Posebna zbirka knjižničnega gradiva je gradivo iz domoznanske čitalnice. Zbirko, ki zajema knjižno in neknjižno gradivo s področja vseh sedmih krajev naše doline dnevno dopolnjujemo in strokovno urejamo. V letu 2018 bomo nabavljali in digitalizirali domoznansko neknjižno gradivo, redke stare razglednice krajev Zgornje Savinjske doline z začetka prejšnjega stoletja, fotografije, zemljevide ... in tovrstno gradivo promovirali na domoznanskih večerih v naši Muzejski zbirki Mozirje in Mozirjani.

Datum: 3. 11. 2017

Podpis odgovorne osebe in žig:
Petra Širko Poljanšek, direktorica